

Ko na Primorskem izginja Slovenščina

Združenje novinarjev in publicistov je s posebno izjavo ob dnevu vrnitve dela Primorske k matični domovini opozorilo na nenavadno dogajanje na področju dodeljevanja radijskih frekvenc. Izjavo objavljam v celoti:

“ZNP opozarja na nesprejemljive birokratske zaplete pri podeljevanju radijskih frekvenc. Številne slovenske radijske postaje si prizadevajo, da bi s svojim signalom pokrili kar največ prebivalcev Republike Slovenije. To je še posebej pomembno tam, kjer je močan interes lokalnega prebivalstva. A ta cilj za mnoge od njih še vedno ni dosežen.

Velik problem predstavljajo tožbe, ki jih zoper slovenske radijske postaje vlagajo Italijani, češ da jih motijo njihove frekvence; kljub temu, da ponekod prebivalci ob meji skorajda ne slišijo več slovenske besede na radiu. Situacija je absurdna, saj so signali italijanskih radijskih postaj bistveno močnejši, zato so le-te dobro slišne širom zahodne Slovenije. Na ta način je ogrožena slovenska narodna samobitnost v krajih, ki so bili v polpretekli zgodovini že izpostavljeni agresivni in celo nasilni italijanizaciji. In pri tem so institucije slovenske države povsem pasivne.

V Slovenji edino RTV Slovenija pridobiva frekvence za

oddajanje brez razpisa. Ostale radijske postaje po morajo čakati na javni razpis, ki pa je odvisen od volje regulatorja. Pri tem nikakor ni mogoče razumeti, da Agencija za komunikacijska omrežja in storitve frekvence (AKOS) zagovarja racionalno izrabo frekvenčnega spektra s tem, da raje drži frekvence nepodeljene, kot da bi jih podelila uporabnikom, ki jih potrebujejo. Od tega bi se dodatno s frekvenčnino in ostalimi davki polnil proračun.

V določenih primerih obstaja resen sum namernega zavlačevanja in diskriminacije določenih ustvarjalcev radijskih vsebin. Tako je denimo Radio Ognjišče že l. 2004 zaprosil za razpis za podelitev frekvence za oddajnik za Kobarid in Bovec. Vloga je bila takrat podkrepljena z več kot 500 zbranimi podpisi lokalnega prebivalstva. Frekvenca za Bovec je bila podeljena šele letos. Za Kobarid pa so razpis razveljavili. Razveljavili so tudi javni razpis za Bohinj in sicer po tem, ko je postalo jasno, da je zmagal Radio Ognjišče. Na razpis se je prijavilo še sedem drugih radijskih postaj, a je Radio Ognjišče po točkovanju dosegel daleč najboljši rezultat. Ko je postalo jasno, kdo je zmagovalec, je AKOS nenadoma (kljub temu, da so parametri razpisane frekvence jasni že vsaj 12 let) ugotovil, da ni dobro, da bi bila frekvenca podeljena na Voglu, ker je po njihovo – na podlagi računalniških simulacij (in ne meritev na terenu) – boljše, da je frekvenca na nižje ležeči točki; in je zato razpis enostavno razveljavil. Poleg tega kaže, da bo omenjena radijska postaja neupravičeno ostala brez kar 5 (od 25) oddajnikov. Razlog naj bi bila nova programska oprema, ki jo uporablja AKOS pri planiranju in nadzoru frekvenčnega spektra.

Za oddajnike ob italijanski meji pa AKOS uporablja tako stroga merila pri določanju področij pokrivanja, kot da gre za velemesta. Tako je za AKOS naša Vipava postala New York. S tem pa so pravice izdajateljem še dodatno okrnjene.

Glede na navedeno ZNP poziva vlado in ministra za javno upravo Rudija Medveda k ukrepanju. Čas je, da se AKOS

dejansko začne zavedati, da obstaja zaradi izdajateljev, državljanov – davkoplačevalcev – in ne obratno. In čas je, da se slovenske radijske postaje zaščitijo pred tožbami sosednjih držav.

Upravni odbor Združenja novinarjev in publicistov, 15. september 2019“